

Posudek vedoucího na diplomovou práci Evgeniie Kuznetsove: „Morphological evidence of past thermokarst in selected parts of the present temperate zone and its paleoenvironmental significance“ („Morfologické doklady reliktního termokrasu ve vybraných částech současného mírného pásu a jeho paleoenvironmentální význam“).

1) Motivace tématu a hodnocení splnění cílů

V době výrazného zájmu o stav a predikci současného klimatu je nutné si uvědomit, že klima se v průběhu kvartéru výrazně měnilo a doklady těchto změn se dochovaly v naší temperátní zóně. V chladných obdobích kvartéru se ve středních zeměpisných šířkách vyskytoval permafrost, jehož přítomnost lze doložit mnohými indikátory, včetně morfologických, které umožňují charakterizovat tehdejší prostředí. Odvození tehdejších podmínek nám umožňuje nejen zjistit historii a vývoj naší krajiny, ale i vystihnout variabilitu kvartérního klimatu, resp. rozsah, v němž se klima našich zeměpisných šířek pohybovalo. Hlavním cílem předkládané diplomové práce bylo charakterizovat podobu projevů reliktního termokrasu (přičemž měly být srovnány s recentními formami a studium mělo být zejména zaměřeno na potenciální paleopinga), vymezit jejich polohu, stanovit paleoenvironmentální podmínky na základě jejich morfologie a výskytu a pokusit se odhadnout období jejich vzniku. K tomuto ústřednímu cíli vedla série dílčích kroků, která byla specifikována v zadání práce. Mohu s potěšením konstatovat, že stanovený cíl byl splněn.

2) Hodnocení formální a obsahové stránky a argumentace

Předložená diplomová práce má 98 stran včetně titulního listu, čestného prohlášení, zadání, poděkování, dvojjazyčných abstraktů a klíčových slov a seznamu tabulek, obrázků a literatury. Kromě toho jsou součástí diplomové práce přílohy, kde jsou prezentována primární data, která byla získána vlastním mapováním. Do vlastního textu práce je vtěleno 40 obrázků a 4 tabulky. Obrázky a tabulky jsou názorné a vhodně doplňují a rozšiřují vlastní text. Nižší kvalita rozlišení se objevuje jen u několika přebíraných obrázků ze starší literatury, s čímž bohužel nebylo možné nic dělat. Vlastní obrázky jsou kvalitní a na dobré technické úrovni, oceňuji snahu o vyvedení legend do popisku obrázků, tak aby byly čitelné i pro mapy malých měřítek. Po dohodě byla diplomová práce psána v angličtině. Struktura předložené práce odpovídá současným požadavkům na odborný text, kde je oddělena rešeršní část (kapitola 1, 2, 3), od metodiky (kap. 4), výsledků (kap.5) a diskuse (kap.6) a závěru (kap.7). I když obsahově v rešeršní části nic zásadního nechybí, z formální stránky bych vyjádřil přesvědčení, že rozšířený úvod, který by koncentroval v sobě zdůvodnění řešeného tématu v kontextu studia vývoje krajiny a prostředí, a charakteristiky studovaného území, by byl přehlednějším řešením než stávající podoba. Metodická část je popsána jednoznačně a přesně vystihuje všechny postupy a metody, včetně statistických, které byly pro řešení práce použity. Představení zkoumaného území je graficky provedeno v kapitole výsledky. Nejdůležitější dvě kapitoly výsledky a diskuse byly několikrát upraveny, doplněny a některé části i přepracovány a je to na nich poznat v pozitivním slova smyslu. Vysoce oceňuji podobu diskuse, a i když tam jsou pasáže, které by bylo možné udělat podrobněji a v některých případech snad i lépe, tak jde o opravdovou diskusi vlastních výsledků, tj. že studentka nezůstala jen u srovnání vlastních zjištění s jinými autory, ale v této kapitole se na str. 61 až 75 věnuje tématům stěžejním pro diplomovou práci, tj. morfologii kruhových forem, polohově morfologickým vztahům, vymezení hranice permafrostu a na závěr i stručné paleoklimatické rekonstrukci odvozené z vlastních zjištění, přičemž je dobře zobecnila a posunula tak na kvalitativně vyšší úroveň.

I když se v textu občas vyskytují krkolomnější vyjádření, lze říci, že text jako celek je psán srozumitelně s minimem překlepů a terminologicky korektně. Vysoce oceňuji efektivní způsob vyjadřování, díky kterému práce nepřerostla do obřích rozměrů, i když v některých částech je vyjádření až příliš lakonické, např. v případě představení studovaného území.

Hodnocení metodického základu a práce s literaturou

Předložená práce je postavena na datech, která si studentka musela sama odvodit, a to na poměrně rozsáhlém území (jižní části střední Evropy a přiléhajících regionů, cca 500 tis. km²), i když některé oblasti byly známé z literatury a na některé lokality byla upozorněna vedoucím práce. Primární data jsou přehledně prezentována v rozsáhlé několikastránkové tabulce v přílohách. Data byla zpracována vhodnou statistikou a v souladu s charakterem dat. Úpravy dat a použité statistické nástroje jsou korektní a jsou v práci řádně popsány a vysvětleny.

Při řešení diplomové práce bylo aktivně využito 157 cizojazyčných článků a monografií bez zásadních citačních nedostatků.

Hodnocení přístupu studenta

Téma diplomové práce bylo zadáno na konci roku 2022 a bylo logickým pokračováním rešeršně pojaté bakalářské práce týkající se morfologie recentních ping. S narůstajícím časem intenzita práce na zadaném tématu postupně narůstala a s tím byla spojena narůstající četnost konzultací, ke kterým Evgeniia přistupovala velmi zodpovědně. Kladně hodnotím i velikost území, které bylo ve výsledku zpracováno. V případě vyvstalých problémů byly společně diskutovány možnosti jejich řešení. Při řešení stanovených dílčích úkolů byla studentka zaškolená do postupu a dále pracovala samostatně. Pokud se ukázalo, že byla někde v postupu učiněna chyba, tak daná měření byla provedena jinak a znovu, tak aby vše bylo korektní. Stejně tak velmi oceňuji studentčinu snahu na sobě pracovat a zlepšovat text i obrázky a tabulky, zejména pokud bylo nutné některé pasáže zásadně upravit či přepracovat. Na Evgenii bylo velmi dobře vidět, že má zájem odevzdat kvalitní práci a dostat ze sebe to nejlepší, což lze doložit počtem verzí různých částí textu. Dokladem osobního zájmu na co nejlepším výsledku je i to, že i když původně chtěla práci odevzdat a měla ji sepsanou, tak se nechala přesvědčit a věnovala čas vylepšení diskuse a závěru, i když to znamenalo obhajovat až na podzimním termínu.

Celkové zhodnocení včetně přínosu práce

Předložená práce přináší cenné originální výsledky týkající se rozšíření kruhových depresí v jižní části střední Evropy a přilehlých oblastí. Výsledky přinášejí nový náhled na rozšíření a vývoj periglaciálního fenoménu a dává je do kontextu s rozsahem paleopermafrostu založeným na jiných proxyindikátorech. Přístup studentky k řešení práce byl pozitivní a byl na ní vidět zájem o řešenou problematiku. Předložená práce splnila svůj cíl a hodnotím ji jako zdařilou a **doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení výborně.**

zpracoval: RNDr. Marek Křížek, Ph.D.

(vedoucí diplomové práce)

Katedra fyzické geografie a geoekologie PřF UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43